ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK II Warszawa, dnia 31 stycznia 1938 r. **Nr 4**

TREŚĆ:

9.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 stycznia 1938 r.

w sprawie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla ustalenia warunków pracy i płacy gajowych (straży leśnej) na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego na rok służbowy 1938/39.

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. w przedmiocie uprawnień Ministra Pracy i Opieki Społecznej do powoływania Nadzwyczajnych Komisyj Rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686) — zarządzam co następuje:

§ 1.

Powołuję niniejszym Nadzwyczajną Komisję Rozjemczą dla ustalenia warunków pracy i płacy straży leśnej na obszarze województw wileńskiego i nowogródzkiego na rok służbowy 1938/39.

§ 2.

Przewodniczącym Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej mianuję p. Wacława Preniera, Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Opieki Społecznej.

§ 3.

Skład tej Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, poza przedstawicielami Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministerstwa Sprawiedliwości, delegowanymi na mocy art. 2 ustawy z 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 71, poz. 686), ustalam w sposób następujący:

a) Zrzeszenie Związków Właścicieli Lasów w Warszawie wyznaczy 5 przedstawicieli,

b) Chrześcijański Związek Zawodowy Leśników i Pracowników Rolnych województwa wileńskiego w Wilnie wyznaczy 1 przedstawiciela,
c) Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych województw wileńskiego i nowogródzkiego w Wilnie wyznaczy 1 przedstawiciela,
d) Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych w Polsce Z. Z. Z. Oddział w Wilnie wyznaczy 1 przedstawiciela,
e) Związek Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat Okręgowy w Lidzie, wyznaczy 1 przedstawiciela,
f) Polski Związek Zawodowy Robotników Rolnych i Leśnych „Praca", Oddział w Baranowiczach, wyznaczy 1 przedstawiciela.

Pierwsze posiedzenie Komisji wyznaczam na dzień 3 lutego 1938 r. o godzinie 11 w lokalu Inspektoratu Pracy XII Okręgu w Wilnie, ul. Ostrobramska Nr 19.

Minister Opieki Społecznej:
(—) M. Zyndram-Kościałkowski

10.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 stycznia 1938 r.

w sprawie nadania umowie zbiorowej z dnia 19 listopada 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich gospodarstw rolnych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego.

Na podstawie rozporządzenia z dnia 23 grudnia 1918 r. o umowach zbiorowych ,wydziałach robotniczych i pracowniczych oraz o rozjemstwie w zatargach pracy (Dz. Ust. Rzeszy Niem. str. 1456) i § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 1922 r. o przekazaniu Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej zarządu spraw pracy i opieki społecznej na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 168) zarządzam co następuje:

§ 1.

Nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich gospodarstw rolnych na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego umowie zbiorowej, zawartej w dniu 19 listopada 1937 r. pomiędzy Wielkopolskim Towarzystwem Kółek Rolniczych w Poznaniu, Pomorskim Towarzystwem Rolniczym w Toruniu, Związkiem Pracodawców Zachodnio-Polskiego Towarzystwa Rolniczego w Poznaniu i Związkiem Rolniczym Nadwiślańskim z jednej strony, a Związkiem Robotników Rolnych i Leśnych Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Poznaniu, Związkiem Zawodowym Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej w Poznaniu i Związkiem Robotników Rolnych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego — z drugiej strony.

Tekst powyższej umowy został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 24, poz. 87).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) M. Zyndram-Kościałkowski

11.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 stycznia 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 27 sierpnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów stolarskich na obszarze m. Sosnowca, m. Dąbrowy Górniczej i pow. olkuskiego oraz gmin: Bobrowniki, Grodziec, Łagisza, Łosień, Wojkowice Kościelne, Strzemieszyce, Zagórze, Będzin, Czeladź, Konstantynów, Milowice, Modrzejów, Niwka i Pogoń.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Sosnowcu w dniu 27 sierpnia 1937 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów stolarskich na obszarze m. Sosnowca, m. Dąbrowy Górniczej i pow. olkuskiego oraz gmin: Bobrowniki, Grodziec, Łagisza, Łosień, Wojkowice Kościelne, Strzemieszyce, Zagórze, Będzin, Czeladź, Konstantynów, Milowice, Modrzejów, Niwka i Pogoń.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 30 listopada 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 22, poz. 85).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) M. Zyndram-Kościałkowski

12.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 stycznia 1938 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 28 września 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cukrowni na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego, wołyńskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i śląskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Warszawie w dniu 28 września 1937 r., nadaję moc powszechnie obowiązu-

jącą dla wszystkich cukrowni na obszarze województw: warszawskiego, lubelskiego, kieleckiego, łódzkiego, wołyńskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i śląskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 grudnia 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych pracy Nr 25, poz. 90).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) M. Zyndram-Kościałkowski

13.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 31 grudnia 1937 r., ustalające warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na obszarze m. Łodzi na rok 1938.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana reskryptem okręgowego inspektora pracy III okręgu w Łodzi Nr 13D/Łódź-7 z dnia 14 grudnia 1937 r., na zasadzie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), w składzie:

Przewodniczący — *inż. Zygmunt Szumski,* inspektor pracy 15 obwodu w Łodzi, jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej,

Członkowie — *Zygmunt Kasiński,* przewodniczący Sądu Pracy w Łodzi, jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości i

Ludwik Giełczyński, vice-starosta Starostwa Grodzkiego w Łodzi, jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

na posiedzeniu w dniu 30 grudnia 1937 r. w lokalu Inspekcji Pracy w Łodzi przy ul. Zawadzkiej Nr 1, po wysłuchaniu opinii przedstawicieli nieruchomości i dozorców domowych oraz biorąc pod uwagę ogólne położenie stron,

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli nieruchomości, z drugiej wszystkich dozorców domów m. Łodzi.

1) Za dozorcę domu w rozumieniu niniejszego orzeczenia uważa się osobę bez względu na płeć (z wyjątkiem chłopców i dziewcząt do lat 21), którą właściciel domu przyjął do pracy w charakterze dozorcy domu i powierzył jej nadzór nad domem.

2) Dozorcą domu może być tylko taka osoba, która jest zameldowana w Biurze Meldunkowym Zarządu Miejskiego m. Łodzi i na objęcie stanowiska dozorcy została skierowana przez Biuro Pośrednictwa Funduszu Pracy lub przez Społeczne Biuro Pośrednictwa Pracy.

3) Wszelkie prace dozorcy domu, związane z jego stanowiskiem, wykonywa sam dozorca lub zdolni do tej pracy członkowie jego rodziny.

§ 2.

Umowę o pracę zawiera pracodawca na piśmie lub ustnie. W razie zawarcia umowy ustnej dozorca ma prawo żądać jej pisemnego potwierdzenia.

Umowę o pracę uważa się za zawartą z chwilą dopuszczenia dozorcy do pracy.

§ 3.

Orzeczenie niniejsze stanowi podstawę do zawierania indywidualnych umów o pracę.

Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki mniej korzystne dla dozorcy, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, są nieważne i z mocy prawa są zastąpione postanowieniami niniejszego orzeczenia. Indywidualne umowy o pracę, zawierające warunki korzystniejsze dla pracownika, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, są ważne.

§ 4.

Dozorca domu jest obowiązany:

1) dbać o powierzony mu w opiekę dom;
2) o wszelkich wiadomych mu uszkodzeniach, mogących przynieść szkodę właścicielowi domu, osobom w domu zamieszkałym lub innym — na zdrowiu, życiu i majątku — winien niezwłocznie donieść pracodawcy, osobom zainteresowanym i właściwym władzom bezpieczeństwa publicznego;
3) wykonywać sumiennie i troskliwie wszelkie zarządzenia i zlecenia, wydawane przez pracodawcę w zakresie obowiązków, należących do dozorcy domowego;
4) dbać o czystość domu, bram wjazdowych, przejazdowych, wyjazdowych, klatek schodowych i sieni, które należy codziennie odkurzać i zamiatać, a co najmniej raz na tydzień zmywać, również dbać o czystość strychów, piwnic, ustępów, podwórzy, rynsztoków w podwórzu i na ulicy, chodników w podwórzu i na ulicy przed domem;
5) przestrzegać skrupulatnie zleceń władz sanitarnych co do utrzymania czystości i porządku, przeprowadzenia dezynfekcji we wszystkich miejscach zleconych i wskazanych przez władze sanitarne;
6) czuwać nad należytym i dostatecznym oświetleniem tych części domu i podwórza, które winny być w nocy oświetlone przy pomocy środków oświetleniowych, dostarczonych i urządzonych przez pracodawcę i na koszt pracodawcy;
7) dbać o całość urządzeń kanalizacyjnych, wodociągowych, elektrycznych i gazowych, znajdujących się w obrębie posesji ,tzn. o każdym zepsuciu się wymienionych instalacji i niedokładności w ich funkcjonowaniu zawiadomić natychmaist swego pracodawcę, a w razie konieczności właściwe zarządy, sprawujące nadzór nad tego rodzaju instalacjami;

8) przestrzegać przepisów sanitarno-porządkowych, obowiązujących na terenie m. Łodzi, dotyczących domów;
9) otwierać bramy w porze nocnej dla wejścia mieszkańców i wjazdów tychże;
10) dozorcy nie wolno bez ważnych przyczyn opuszczać posesji mu powierzonej bez opowiedzenia się pracodawcy i bez pozostawienia dorosłej osoby w swoim zastępstwie;
11) dozorca podczas obsługi studni i filtrów winien zabezpieczyć otwory wejściowe do tychże;
12) raz tygodniowo dozorca winien przepłókać w filtrach biologicznych żużel i rynny w koszach oksykacyjnych za pomocą urządzeń wodociągowych;
13) dozorca ma obowiązek dopilnować, aby każdy mieszkaniec domu był w porę zameldowany i przy wyprowadzeniu wymeldowany.

§ 5.

Dozorca otrzymuje od właściciela domu potrzebne mu narzędzia pracy bezpłatnie, a w szczególności właściciel domu winien dostarczyć dozorcy: drabinę, miotły, łopaty, kilof, skrobacz, dwa wiadra, ścierki, szczotki do szorowania, szczotki do zamiatania, szufle do zbierania śmieci, taczki, siekierę, młotek, obcęgi, szare mydło w miarę potrzeby, a także pas i linkę do przywiązywania się podczas wykonywania robót około czyszczenia okien na piętrach i innych prac niebezpiecznych.

Przedmioty powyższe winny być wpisane do książki obrachunkowej i wymienione przez właściciela domu, a w miarę ich zużycia stare narzędzia winien dozorca oddać właścicielowi domu, w zamian których otrzyma nowe.

W zimie otrzymuje dozorca od właściciela domu odpowiedni kontyngent węgla potrzebny do grzania wody, używanej przy myciu schodów i sieni.

W domach z filtrem dozorca otrzymuje raz do roku bluzę, spodnie i fartuch, a w domach bez filtru — fartuch.

§ 6.

Teren miasta Łodzi dzieli się na dwie strefy.

Strefa pierwsza obejmuje śródmieście ,ograniczone ulicami:

od północy: Zgierska od Limanowskiego do Placu Kościelnego, od Placu Kościelnego Brzezińską do Franciszkańskiej,

Franciszkańską przez Kilińskiego do Pomorskiej, Pomorską na wschód do Szterlinga ,przez Szterlinga do Północnej, Północną do Magistrackiej, Magistracką do Pomorskiej, Pomorską do Zagajnikowej;

od wschodu: Zagajnikową do Narutowicza, Narutowicza do Konstytucyjnej, Konstytucyjną do Małachowskiego, Małachowskiego do Zagajnikowej, Zagajnikową przez Żelazną do Fabrycznej, Fabryczną do Kilińskiego, Kilińskiego do Nowozarzewskiej;

od południa: Nowozarzewską do Rżgowskiej, Rżgowską do Dąbrowskiej, Leonarda do Szosy Pabianickiej, Szosą Pabianicką do Bednarskiej, Wólczańską do Ks. Skorupki, od Ks. Skorupki Wołową do Inżynierskiej, Inżynierską przez Parkową do Towarowej;

od zachodu: Towarową do Alei 1-go Maja, Al. 1-go Maja do Leszna, Lesznem do 11-go Listopada, 11-go Listopada przez Jerzego do Ogrodowej, Ogrodową do Stodolnianej, Stodolnianą do Lutomierskiej, Lutomierską do placu Kościelnego.

Domy, znajdujące się przy ulicach, stanowiących rozgraniczenie stref, należą po obydwóch stronach tych ulic do strefy pierwszej. Strefa druga obejmuje pozostały teren m. Łodzi.

Płace dozorców domów m. Łodzi ustala się następująco:

W strefie pierwszej

Dla dozorców domów	I	kategorii	. . . . 35.00	zł tygodniowo
,, ,, ,,	II	,,	. . . . 27.50	,, ,,
,, ,, ,,	III	,,	. . . . 19.50	,, ,,
,, ,, ,,	IV	,,	. . . . 11.00	,, ,,
,, ,, ,,	V	,,	. . . . 7.00	,, ,,
,, ,, ,,	VI	,,	. . . . 5.00	,, ,,

W strefie drugiej

Dla dozorców domów	I	kategorii	. . . . 30.00	zł tygodniowo
,, ,, ,,	II	,,	. . . . 23.50	,, ,,
,, ,, ,,	III	,,	. . . . 16.50	,, ,,
,, ,, ,,	IV	,,	. . . . 9.00	,, ,,
,, ,, ,,	V	,,	. . . . 6.00	,, ,,
,, ,, ,,	VI	,,	. . . . 3.50	,, ,,

Przy domach i ulicach skanalizowanych wyżej podane płace dozorców obniża się o 5% (pięć).

Dozorca domu narożnego — oznaczonego z jednej chociażby strony dwoma numerami policyjnymi, otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3.00 złotych tygodniowo.

Za obsługę wszelkich motorów, z wyjątkiem elektrycznych, dozorca otrzymuje dodatkowo wynagrodzenie 3.50 zł tygodniowo.

Dozorca, otrzymujący wynagrodzenie wg IV, V i VI kategorii, może zajmować się pracą najemną u innego pracodawcy, o ile pozostawi na posesji dorosłego członka rodziny jako zastępcę.

Do domów I kategorii zalicza się domy jedno- i dwupiętrowe ,mające sześć i więcej klatek schodowych oraz trzy- i czteropiętrowe, mające pięć i więcej klatek schodowych.

Do II kategorii—zalicza się domy jedno i dwupiętrowe z pięcioma klatkami schodowymi oraz domy trzy i czteropiętrowe z trzema i czterema klatkami schodowymi.

Do III kategorii — zalicza się domy jedno i dwupiętrowe o trzech i czterech klatkach schodowych oraz domy trzy i czteropiętrowe o dwóch klatkach schodowych.

Do IV kategorii — zalicza się domy jedno i dwupiętrowe o dwóch klatkach schodowych oraz trzy i czteropiętrowe o jednej klatce schodowej.

Do V kategorii — zalicza się domy jedno i dwupiętrowe o jednej klatce schodowej.

Do VI kategorii — zalicza się wszystkie pozostałe domy.

W domach parterowych sieni nie uważa się za klatkę schodową.

Ilość pięter lub kondygnacyj określa się na podstawie przepisów prawa budowlanego.

§ 7.

Jeżeli pracodawca wymaga od dozorcy domowego lub jego rodziny posług osobistych lub pracy w nieruchomości, nie wynikającej bezpośrednio z obowiązków dozorcy domowego, jak np. pompowanie wody, czyszczenie chambeau, pracy w ogrodzie, stolarskiej, ciesielskiej, ślusarskiej, malarskiej itp., to obowiązany jest za pracę taką zapłacić osobno wg norm płacy nie niższych aniżeli 40 gr za godzinę.

§ 8.

Dozorca otrzymuje bezpłatnie mieszkanie, nadto przysługuje mu prawo korzystania ze strychu do wieszania bielizny, piwnicy lub komórki na węgiel i pralni, o ile takie znajdują się w nieruchomości. Powyższe nie dotyczy dozorców, utrzymujących porządek przy placach niezabudowanych.

1) Mieszkanie, oddane do użytku dozorcy bezpłatnie, winno odpowiadać wymogom higieny i przepisom prawa budowlanego, a w szczególności mieszkanie winno być suche, widne, zaopatrzone podwójnymi oknami na okres zimowy, dostatecznie obszerne, o podłogach drewnianych, gładkich i szczelnych, posiadać kuchenkę.
2) Potrzebny remont mieszkania odbywa się na koszt pracodawcy. Przynajmniej raz na rok wiosną, a w każdym razie do końca miesiąca maja, mieszkanie służbowe dozorcy winno być na koszt właściciela domu wybielone lub wymalowane, a w razie potrzeby wyremontowane.
3) Mieszkanie służbowe dozorcy winno mieścić się jak najbliżej tej bramy wejściowej, którą dozorca w porze nocnej winien jest otwierać.
4) Jeżeli pracodawca oddał dozorcy do użytku mieszkanie nie odpowiadające warunkom higieny, sanitarnym i przepisom prawa budowlanego o mieszkaniach, pracodawca obowiązany jest wypłacać dozorcy ekwiwalent mieszkaniowy w wysokości miesięcznego ryczałtu wg poniżej ustalonej skali:

a)	w domach	I kategorii	. . . . . . 20 zł	miesięcznie
b)	„ „	II i III „	. . . . . . 15 „	„
c)	„ „	IV i V „	. . . . . . 10 „	„
d)	„ „	VI „	. . . . . . 6 „	„

§ 9.

Jeżeli w posesji znajduje się instalacja elektryczna, powinna być sieć doprowadzona do mieszkania dozorcy na koszt właściciela domu, założony ogranicznik lub licznik, dający światło o sile co najmniej 25 świec na ubikację mieszkalną.

Dozorca korzysta ze światła bezpłatnie.

W domach, gdzie nie ma instalacji elektrycznej, dozorca domu otrzymuje bezpłatnie lampę naftową i naftę:

w miesiącach letnich od 1.IV. do 1.X. — 4 litry nafty miesięcznie, w miesiącach zimowych od 1.X. do 31.III. — 6 litrów nafty miesięcznie.

§ 10.

Dozorcy nie wolno przyjmować na mieszkanie sublokatorów lub na noclegi osób postronnych bez zgody pracodawcy.

Pracodawca zaś nie może zmuszać dozorcy do przyjęcia sublokatora.

§ 11.

W razie sporu o zaszeregowanie nieruchomości do poszczególnej kategorii orzeka Komisja Szacunkowa na żądanie każdej ze stron, skierowane do inspektora pracy.

Komisja składa się z trzech osób: przewodniczącego, którym z reguły jest delegat Inspekcji Pracy, wyznaczony przez okręgowego inspektora pracy, i dwóch członków: jednego przedstawiciela Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości i jednego przedstawiciela Związku Zawodowego Dozorców Domowych. W razie uchylenia się od udziału w Komisji Szacunkowej jednej ze stron, inspektor pracy zwraca się do Zarządu m. Łodzi o wyznaczenie członka Komisji na miejsce uchylającego się.

Komisja, po dokonaniu oględzin, wydaje orzeczenie. Protokół oględzin i orzeczenie podpisują wszyscy członkowie Komisji Szacunkowej. O tym, czy dozorca posiada odpowiednie mieszkanie, orzeka Komisja Szacunkowa na żądanie dozorcy, skierowane do inspektora pracy, na podstawie naocznych oględzin mieszkania.

§ 12.

Pracodawca obowiązany jest po rocznej nieprzerwanej pracy udzielić dozorcy jednotygodniowego, a po trzech latach pracy — dwutygodniowego płatnego urlopu.

Dozorca traci prawo do urlopu, jeżeli sam rozwiązał umowę o pracę lub jeśli rozwiązanie nastąpiło z powodów, które dają prawo pracodawcy do jej rozwiązania bez uprzedniego wymówienia.

§ 13

Umowę o pracę właściciel domu może rozwiązać z dozorcą domu po uprzednim trzymiesięcznym wymówieniu, którego okres przypada na koniec kwartału kalendarzowego.

Jeżeli stosunek najmu pracy trwał już 10 lat nieprzerwanie, właściciel domu może rozwiązać stosunek umowy o pracę za uprzednim 6-miesięcznym wypowiedzeniem na koniec kwartału kalendarzowego. Wypowiedzenie może nastąpić najpóźniej w dniu ostatnim miesiąca, poprzedzającego kwartał kalendarzowy.

§ 14.

Każda ze stron ma prawo rozwiązać umowę o pracę bezzwłocznie z ważnych powodów lub z winy strony przeciwnej.
Ważnymi powodami rozwiązania umowy są okoliczności, które sprawiają, że nie można, zgodnie z wymaganiami dobrej wiary, żądać od strony, aby pozostawała z drugą w stosunku pracy.
W razie sporu o zaistnieniu ważnych powodów lub winy rozstrzyga sąd.

§ 15

Ważność powodów do rozwiązania umowy o pracę wygasa, jeżeli strona w ciągu 2-ch tygodni od powzięcia wiadomości o zaistnieniu ważnego powodu nie dokonała rozwiązania umowy.

§ 16.

Jeżeli pracodawca przedwcześnie rozwiąże z dozorcą umowę o pracę bez ważnego powodu albo gdy z własnej winy da powód do rozwiązania dozorcy umowy o pracę, wówczas winien wypłacić wszystkie świadczenia aż do końca okresu wymienionego w § 13.

§ 17.

Po otrzymaniu wypowiedzenia umowy o pracę przez jedną ze stron we właściwym terminie dozorca powinien otrzymać na swoje żądanie stosowny wolny czas w godzinach pracy w celu wyszukania sobie nowej posady, w ilości dni sześciu w całym okresie wypowiedzenia. Czas wolny na wyszukanie posady ustala dozorca w porozumieniu z pracodawcą.
Czas wolny na szukanie posady jest płatny i pracodawca nie może potrącać za dni nieobecności dozorcy żadnych sum z jego wynagrodzenia.

§ 18.

Pracodawca jest obowiązany wydać dozorcy na jego żądanie świadectwo pracy, stwierdzające czas i rodzaj pracy wyko-

nywanej, oraz inne dokumenty, jakie posiada w swym przechowaniu.

W świadectwie nie wolno umieszczać żadnych uwag, któreby utrudniały dozorcy otrzymanie innego zatrudnienia.

§ 19.

Po rozwiązaniu umowy o pracę dozorca domowy zachowuje prawo do korzystania z mieszkania służbowego do czasu wypłacenia wynagrodzenia za pracę, zwrotu kaucji i wydania świadectwa pracy, stwierdzającego czas i charakter jego pracy.

§ 20.

W razie przejścia posesji na innego właściciela z tytułu sprzedaży dobrowolnej lub przymusowej, z tytułu spadku lub innego powodu, nowonabywca lub sukcesor mocą samego prawa wstępuje w stosunki z dozorcą, wynikające z umowy o pracę.

§ 21.

W razie śmierci dozorcy, który przepracował u danego pracodawcy przynajmniej 10 lat, rodzina zmarłego, mająca ustawowe prawo do utrzymania i przez niego utrzymywana, winna otrzymać od właściciela nieruchomości odprawę w wysokości 4-tygodniowego wynagrodzenia; jeżeli stosunek pracy trwał przynajmniej 20 lat, odprawa stanowić będzie 8-tygodniowe ostatnio pobierane wynagrodzenie.

Rodzinie zmarłego dozorcy przysługuje prawo zajmowania mieszkania w ciągu 3-ch miesięcy, licząc termin od pierwszego dnia następnego miesiąca od daty zgonu.

§ 22.

Zrzeczenie się z góry wynagrodzenia za pracę jest nieważne.

§ 23.

Pracodawca może przy zawieraniu umowy o pracę żądać od dozorcy złożenia kaucji jedynie na zabezpieczenie rzeczywistych szkód i strat, mogących wyniknąć z winy dozorcy przy pełnieniu obowiązków. Szkody i straty może pracodawca pokryć z kaucji tylko na podstawie pisemnej zgody dozorcy lub na mocy orzeczenia sądowego. Kaucja złożona przez dozorcę winna być stosownie do przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kucjach pracowników (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 409) zdeponowana, a kwit kaucyjny złożony właścicielowi domu.

Umowy, na mocy których dozorca, celem uzyskania posady dozorcy lub utrzymania nadal stosunku pracy, pożycza lub daje na przechowanie jakiekolwiek wartości pracodawcy lub osobie działającej z nim w porozumieniu, są nieważne i traktować je należy jako ukryte kaucje.

§ 24.

Każdy właściciel domu winien w terminie do dnia 15.I. 1938 r. obecnie zatrudnionemu dozorcy, a nowoprzyjętemu dozorcy w ciągu 14-tu dni od daty przyjęcia go do pracy wydać książeczkę obrachunkową, według wzoru zatwierdzonego przez okręgowego inspektora pracy, do której winien wpisać wymienione w § 5 narzędzia pracy i co tydzień wpisywać wypłacone wynagrodzenie.

§ 25.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje na okres od dnia 1 stycznia 1938 r. do dnia 31 grudnia 1938 r. (jeden rok), z tym, że o ile żadna ze stron zainteresowanych nie zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu stosowaniu zasad tego orzeczenia na 3 miesiące przed upływem zakreślonego terminu, w takim razie obowiązywać będą postanowienia niniejszego orzeczenia na każdy następny rok kalendarzowy z tym samym warunkiem.

Łódź, dnia 31 grudnia 1937 r.

Przewodniczący
Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:
(—) *inż. Z. Szumski*
obwodowy inspektor pracy
15 obwodu

Członkowie:

(—) *Zygmunt Kasiński*
przewodniczący Sądu Pracy
w Łodzi

(—) *Ludwik Gielczyński*
vice-starosta
Starostwa Grodzkiego w Łodzi

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 96145. 25.I.1938. 800.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 40 gr.**